

GYMNASIET
I PETALAX

PLAN FÖR STUDERANDEVÅRDEN

Läsåret 2023-24

Innehåll

- 1. Målet med studerandevården**
- 2. Studerandevårdsgruppen vid Gymnasiet i Petalax.**
- 3. Det totala behovet av studerandevård och tillgängliga studerandevårdstjänster**
  - 3.1 Hälsovård**
  - 3.2 Kurator**
  - 3.3. Psykolog**
- 4. Den gemensamma studerandevården och därtill hörande förfaringsätt**
- 5. Ordnandet av den individuella studerandevården**
- 6. Samarbetet med de studerande och deras vårdnadshavare**
- 7. Genomförande och uppföljning av studerandevårdsplanen**
- 8. Övrigt**

1. Målet med studerandevården

Målet med studerandevården i gymnasiet är att främja de studerandes lärande, hälsa och välbefinnande och värna om hela läroanstaltens välbefinnande och en sund och trygg studiemiljö. Studerandevården ska bestå av både gemensam och individuell studerandevård. (Lagen om elev- och studerandevård 1287/2013, 2 och 3 §.)

Studerandevården i gymnasiet ska omfattas av studerandevård i enlighet med den läroplan som utbildningsnämnden godkänt samt studerandevårdstjänster bestående av psykolog- och kuratorstjänster och studerandehälsovårdstjänster. Den kommun där läroanstalten är belägen ansvarar i första hand för att tillhandahålla studerandevårdstjänsterna. Den studerande har rätt att avgiftsfritt få sådan studerandevård som förutsätts för att hennes kunskaper ska delta i utbildningen, med undantag av sjukvårdstjänster för studerande som fyllt 18 år. Den studerande samt vårdnadshavarna ska informeras om den studerandevård som den studerande har tillgång till och den studerande ska hänvisas till sökade studerandevårdstjänster som hen behöver. (Lagen om elev- och studerandevård 1287/2013, 3, 9 [ändrad genom lag 1409/2014] och 11 §.)

Studerandevården ska genomföras som sektorsövergripande samarbete med undervisningsväsendet och social- och hälsovårdsväsendet så att den bildar en fungerande och sammanhängande helhet. Studerandevården ska genomföras i samarbete med de studerande och deras vårdnadshavare och vid behov med andra samarbetsparter. Alla studerande ska ges möjlighet att delta i planeringen och utvecklingen av studerandevården. Studerandevården är en uppgift som hör till alla som arbetar vid läroanstalten och alla som ansvarar för studerandevårdstjänsterna. Läroanstaltens personal bär det primära ansvaret för välbefinnandet i studiegemenskapen. (Lagen om elev- och studerandevård 1287/2013, 3, 4 och 9 §; gymnasielagen 714/2018, 33 §.)

På lokal nivå styrs planeringen och genomförandet av studerandevården av tre olika planer. Planerna är 1) *välfräidsplan för barn och unga*, där uppgifter om studerandevården ingår, 2) *beskrivning av studerandevården i läroplanen*, och 3) *studerandevårdsplan för läroanstalten*. [Lag om elev- och studerandevård 12 och 13 §, barnskyddslag 417/2007, 12 § (ändrad genom lag 1292/2013), gymnasielag 10 § (ändrad genom lag 478/2003), hälso- och sjukvårdslag (1326/2013) 17 §.]

De yrkesövergripande studerandevårdsgrupperna:

Malax – Korsnäs styrgrupp för elev- och studerandevården

Studerandevårdsgruppen vid Gymnasiet i Petalax

Studerandespecifik yrkesövergripande expertgrupp

2. Studerandevårdsgruppen vid Gymnasiet i Petalax.

Vid Gymnasiet i Petalax finns en studerandevårdsgrupp som utses per läsår. Studerandevårdsgruppen är yrkesövergripande, vilket innebär att både undervisningspersonal, studerandehälsovården och kurator/psykolog är representerade. (Lag om elev- och studerandevård, 14 §).

I studerandevårdsgruppen ingår:

rektor (sammanställare)

studiehandledare

speciallärare

kurator

psykolog

hälsovårdare

Läroanstaltens studerandevårdsgrupp ska ansvara för planeringen, utvecklingen, genomförandet och utvärderingen av studerandevården vid läroanstalten. Gruppen leds av rektor.

Gruppens centrala uppgift är att **främja** hälsan, välbefinnandet och tryggheten vid gymnasiet samt att genomföra och utveckla övrig gemensam studerandevård. (lagen om elev- och studerandevård 1287/2013, 14 § [ändrad genom lag 1501/2016]).

Gruppen handhar inga individuella studerandevårdsärenden utan gruppens primära uppgift är att behandla ärenden som gäller generellt inriktad studerandevård. Det preventiva arbetet för att stöda studerandes hälsa och välmående är i fokus.

Studerandevårdsgruppen håller möten under hela läsåret.

3. Det totala behovet av studerandevård och tillgängliga studerandevårdstjänster

I föreliggande kapitel finns en uppskattning av tillgängliga studerandevårdstjänster vid gymnasiet. Tjänsterna inkluderar hälsovårdstjänster samt psykolog- och kuratorstjänster.

3.1 Hälsovård

En heltidsanställd hälsovårdare anställd av Österbottens välfärdsområde. Denna befattning delas av två skolhälsovårdare. Hälsovårdaren är tillgänglig för elever/studerande i gymnasiet, högstadiet och Petalaxskola. Hälsovården för studerande vid Gymnasiet i Petalax finns i högstadiets lokaler. Studerande får kontakt med hälsovårdaren på telefon på tisdag och torsdag kl 12.30 - 13.00. Under övriga dagar nås högstadiet hälsovårdare per telefon. Även via e-post/sms och Wilma kan studerande ta kontakt med hälsovårdaren för att boka tid eller fråga. Avvikelse i mottagnings- och telefontider meddelas på Wilmas anslagstavla.

Samtliga studerande i åk 2 vid gymnasiet får ett frågeformulär för att kartlägga den studerandes hälsa. Därefter erbjuds tid till hälsovårdaren under det andra studieåret samt till läkaren.

Studerande som har behov av hälso- och sjukvårdstjänster tar kontakt med hälsovårdaren som ordnar med fortsatt undersökning och vård. Uppföljning sker enligt studerandes individuella behov. Möjlighet att vända sig direkt till hälsocentralen finns också. Akuta olycksfall som inträffar under skoltid omhändertas utan tidsreservation.

Studerande erbjuds också preventivrådgivning via studerandehälsovården.

Tandvården sköts vid hälsovårdscentralen i Malax eller vid Korsnäs Hälsoård.

En kartläggning av studiemiljön genomförs vart tredje år. Hösten 2021 ägde den senaste kartläggningen rum.

Hälsovårdaren deltar i gymnasiets studerandevårdsgrupp, men kan enligt behov också fungera som sammankallare/deltagare i individuell studerandevård. Till detta krävs samtycke av den studerande som ärendet gäller.

3.2 Kurator

Skolkuratoren är anställd på deltid för alla elever/studerande vid Högstadiet i Petalax och Gymnasiet i Petalax. Studerande och deras föräldrar kan kontakta kuratorn per telefon kl. 8-16, måndag till onsdag, samt via e-post tanja.forslund@ovph.fi, Wilma eller besöka mottagningen i högstadiet. Kuratorns mottagning för studerande vid Gymnasiet i Petalax finns i högstadiets utrymmen. Vid behov kan kuratorn komma till gymnasiet.

Tidsbokning rekommenderas, men oftast kan man få en tid samma dag eller följande dag om det är akut. Den hjälp som kan ges är enskilda stödsamtal med studerande eller vid behov samtal i grupp t.ex. med en hel familj, en grupp studerande eller med en hel klass. Kuratorn kan också ge råd/handledning till lärare/annan personal vid behov.

Förebyggande studerandevård sker främst genom individuella samtal samt som handledare i tutorverksamheten.

Tyngdpunkten borde i framtiden läggas på det förebyggande arbetet. Fördelen med att arbeta förebyggande är att flera studerande nås samtidigt, samt att de behövande upptäcks i ett tidigt skede, t.ex. genom enkätundersökningar och samtal.

3.3 Psykolog

Ingen psykolog för tillfället.

4. Den gemensamma studerandevården och därtill hörande förfaringsätt

Studerandevården ska i första hand vara förebyggande, gemensam studerandevård. Studerandevården ska utgöra en del av gymnasiets verksamhetskultur som främjar de studerandes delaktighet, lärande, välbefinnande, hälsa och sociala ansvarstagande. I studerandevården ingår också att främja och följa upp välbefinnandet i studiegemenskapen och värna om en sund, trygg och tillgänglig studiemiljö. (Lagen om elev- och studerandevård 1287/2013, 3 och 4 §.)

Utgångspunkten för planeringen och utvecklingen av den gemensamma studerandevården är den studerandes delaktighet, positiv kommunikation och att stödja den unga vuxna att bli självständig. Alla studerande ska ha möjlighet att vara med och utveckla den gemensamma studerandevården och uttrycka sin åsikt i frågor som gäller de studerande och hela studiegemenskapen (gymnasielagen 714/2018, 33 §; lagen om elev- och studerandevård 1287/2013, 18 §).

Vårdnadshavarnas möjlighet att delta i samarbetet ska främjas. Vårdnadshavarna ska uppmanas att vara med och utveckla den gemensamma studerandevården samt stärka samarbetet och välbefinnandet vid gymnasiet.

Man ska även samarbeta med kommunala myndigheter och aktörer som främjar de ungas välbefinnande, hälsa och trygghet.

Den studerandehäri enlighet med gymnasielagen (714/2018, 40 §) rätt till en trygg studiemiljö. En trygg studiemiljö omfattar fysisk, psykisk och social trygghet. Undervisningen ska ordnas så att den studerandes och personalens säkerhet garanteras i alla situationer. Det är också viktigt att de studerande deltar i främjandet av tryggheten i studiegemenskapen för att stödja välbefinnandet och ändamålsenliga tillvägagångssätt i situationer där säkerheten är hotad. Främjandet av trygghet och välbefinnande ska ingå i gymnasiets verksamhetskultur och beaktas i all verksamhet i gymnasiet.

Alla vid Gymnasiet i Petalax har rätt till en trygg studiemiljö. Med trygg studiemiljö avses att alla som verkar inom skolsamfundet skall kunna känna sig trygga både fysiskt och psykiskt. Det är viktigt att studerande inkluderas i verksamhetskulturen i frågor som berör studerandevård, trivsel, lärande, skolbyggnaden, välbefinnande, hälsa och sociala frågor.

Med fysisk trygghet avses att både fastigheter och undervisningsutrymmen samt allt material som används är i sådant skick, att de studerande och personalen inte utsätts för någon typ av fara. Undervisningsmaterial som kan vara farligt bör användas med omdöme och de studerande bör vara informerade om hur materialet skall användas.

Brister i undervisningsmaterial och inventarier meddelas rektor, medan brister som minskar säkerheten i fastigheten meddelas tekniska avdelningen som svarar för fastigheten. Fastighetsbrister meddelas även rektor till kännedom. Bristerna avhjälpas i skyndsäm ordning i den utsträckning som skolans och fastighetens resurstilldelning medger.

Trygghet innebär även att de studerande i skolan inte utsätts för eller själv kan utföra våld, hot om våld, påtryckning, diskriminering, skymfning, misshandel eller langning eller annan därmed jämförbar handling. De studerande skall även vara befriade från att utsättas för påverkade individer eller från att drogbrukande personer genom sitt agerande på något sätt äventyrar de studerandes verksamhet eller försätter dem i en osäker situation. Skolan bör agera på ett sådant sätt att dylika möjligheter omöjliggörs på förhand så långt det är möjligt. Alla personer som är verksamma inom skolan bör meddela rektor om förekomst eller misstanke om ovan avsedda företeelser. Rektor skall åtgärda och lösa frågan omedelbart på det sätt som situationen kräver. Om ovan avsedda företeelser är straffbara enligt strafflagen skall polisen underrättas, medan socialavdelningen underrättas i frågor som faller under barnskyddslagen eller annan lag som hör till deras kompetensområde. Företeelser som faller under lag som reglerar den allmänna hälsovården meddelas Malax-Korsnäs HVC.

En skolmiljökartläggning i form av en enkät till de studerande genomförs vart tredje år för att upptäcka fel och brister i skolans fysiska, psykiska och sociala trygghet. Resultatet i enkäten går igenom vid skolmiljökartläggningen, som sammankallas av studerandehälsovården tillsammans med personal från olika yrkesgrupper. Upptäckta brister korrigeras och följs upp årligen. Det är på rektorns ansvar att bristerna åtgärdas. Skolan deltar även i undersökningen "Hälsa i skolan". Resultatet av undersökningen presenteras åt personal, studerande och vårdnadshavare. Resultatet i frågor som berör tobaksvaror, alkohol och andra rusmedel granskas noga.

Ledningsgruppen vid gymnasiet skapar åtgärdsförslag utgående från undersökningresultaten. Den gemensamma studerandevården skall inkludera vårdnadshavarnas medverkan och delaktighet. Informationen om studerandevården finns på skolans hemsida samt i skolans studiehandbok. Därtill får studerande och vårdnadshavare information om studerandevården per Wilma.

Uppföljningen av närvaro och förebyggande frånvaro är en central del av studerandevården. Angående uppföljningen av närvaro och frånvaro beskrivs detta i läroplanens kapitel 4.1 om handledning och i skolans handledningsplan. Frånvaron registreras i Wilma. Det är centralt att information om frånvaron är tillgänglig för dem som jobbar inom studerandevården för att stödja den studerandes studier och välmående. Personalen inom utbildningen skall ge information om frånvaron vid behov åt personal inom social- och hälsovården i enskilda studerandeärenden.

5. Ordandet av den individuella studerandevården

Med individuell studerandevård avses studerandevårdstjänster som tillhandahålls en enskild studerande, nämligen studerandehälsovårdstjänster, psykolog- och kuratorstjänster inom studerandevården samt yrkesövergripande individuell studerandevård som gäller en enskild studerande och genomförs av en yrkes- övergripande expertgrupp. (Lagen om elev- och studerandevård 1287/2013, 5 §.)

Syftet med den individuella studerandevården är att främja den studerandes välbefinnande, hälsa och studieförmåga och att identifiera individuella behov i anslutning till dem och till den studerandes livssituation. Målet är också att i ett tidigt skede förebygga problem och tillhandahålla det stöd som behövs.

Individuell studerandevård ska genomföras i samarbete med den studerande och med dennas samtycke. I fråga om åtgärder och avgöranden som gäller den studerande själv ska den studerandes egna önskemål och åsikter beaktas. Utgångspunkten är förtroendefull kommunikation som präglas av respekt för den studerande och hens åsikter samt den studerandes självständiga ställning i frågor som gäller studerandevården. Den studerande och vårdnadshavarna ska informeras om den enskilda studerandes rättigheter i studerandevården och om vad lagen föreskriver om förfaringssätten och behandlingen av uppgifter i ärendet. (Lagen om elev- och studerandevård 1287/2013, 11 och 18 §.)

För att utreda behovet av stöd och ordna studerandevårdstjänster för en enskild studerande eller en viss grupp av studerande sammankallas en yrkesövergripande expertgrupp. Gruppen sammankallas av den person i undervisningspersonalen eller studerandevården som ärendet på grund av personens arbetsuppgifter hör till. Expertgruppens sammansättning avgörs från fall till fall och beror på ärendet som behandlas och vilken kompetens det förutsätter. Experter får utnämnas till medlemmar i gruppen endast med samtycke av den studerande eller, om hen undantagsvis inte har förutsättningarna att bedöma vad samtycket innebär, med samtycke av vårdnadshavaren. Expertgruppen ska utse en ansvarsperson inom gruppen. Med specifikt skriftligt samtycke av den studerande får också andra samarbetsparter inom studerandevården eller den studerandes närstående delta i behandlingen av ett ärende som gäller den studerande (lagen om elev- och studerandevård 1287/2013, 19 §).

Vid gymnasiet följer vi ovanstående lagstiftning. För att utreda behovet av stöd och för att ordna studerandevårdstjänster för en enskild studerande, kan en *expertgrupp* sammankallas. Gruppen sammankallas av en person inom undervisningspersonalen eller studerandevården. Expertgruppens sammansättning avgörs från fall till fall och beror på ärendet som behandlas och vilken kompetens det förutsätter. Expertgruppen skall vara sektoröverskridande, med

personer från undervisande personal och elevhälsan. Initierandet av en expertgrupp kan tas av en anställd inom skolan eller inom studerandehälsan.

I studerandeärenden som inbegriper individuell studerandevård sker utgående från behov samarbete med studiehandledaren planeringen av fortsatta studier. Samarbetet kan också inkludera utomstående tjänsteleverantörer och samarbetspartner (till exempel specialistsjukvården, socialväsendet, polisen, ungdomsarbetet).

Utarbetandet av studerandevårdsjournaler och förvaring i studerandevårdsregistret.

Behandlingen inom expertgruppen ska dokumenteras i studerandevårdsjournaler.

Det som gäller för studerandevårdsregistrets formalia är:

- studerandes namn, personbeteckning, hemkommun, kontaktuppgifter (vårdnadshavares namn och kontaktuppgifter)
- vad ärendet gäller och vem som initierat ärendet
- vilka åtgärder som genomförts medan situationen har utretts
- uppgifter om behandlingen vid expertgruppens möte, mötesdeltagarna och deras ställning, mötesbeslut, planen för genomförande och vem som svarar för genomförandet och uppföljning
- uppgifter om åtgärder som har genomförts
- datering samt namn och ställning för den som gjort dokumentationen

Inom expertgruppen utses en ansvarsperson som gör anteckningar.

Ifall uppgifter behöver lämnas ut till utomstående ska det antecknas vilka uppgifter som getts ut och till vem samt på vilka grunder detta har skett. Samtycke krävs för att ge ut uppgifter.

I studerandevårdsregistret införs studerandevårdsjournaler och alla övriga handlingar, som har upprättats eller fått i samband med uppgifter i anslutning till den sektorsövergripande individuellt inriktade studerandevården t.ex. samtycken och externa handlingar. Dessa handläggs av kurator Tanja Forslund som är ansvarig för registret och beslutar om utlämnande av uppgifter.

6. Samarbetet med de studerande och deras vårdnadshavare

Den studerande samt vårdnadshavarna ska informeras om den studerandevård som den studerande har tillgång till och den studerandes skahänvisas att sökade studerandevårdstjänster som hen behöver. (Lagen om elev- och studerandevård 1287/2013, 3, 9 [ändrad genom lag 1409/2014] och 11 §.)

Den studerande och vårdnadshavarna ska informeras om den enskilda studerandes rättigheter i studerandevården och om vad lagen föreskriver om förfaringssätten och behandlingen av uppgifter i ärendet. (Lagen om elev- och studerandevård 1287/2013, 11 och 18 §.)

Den studerande och vårdnadshavaren informeras om vad lagen föreskriver om förfaringssätten och behandlingen av uppgifter i ärenden som gäller den enskilda studerande. Gymnasiet informerar om hur studerandevården sköts vid gymnasiet. Vi beskriver förfaringssätt och behandling av uppgifter i ärenden som gäller den generella och den individuella studerandevården vid

skolan. Det som vi betonar enligt lag är den den studerandes självständiga ställning som klient inom studerandevården, hur samtycke begärs av den studerande och vid behov av dennes vårdnadshavare inom individuell studerandevård hur den studerandes önskemål beaktas ifråga om åtgärder och avgöranden som gäller hen själv och samarbetet med vårdnadshavarna

Information ges på föräldramöten, grupphandledarträffar och veckosamlingar i skolan. Styrdokumenten finns på skolans hemsida. Studerande och vårdnadshavare har även delgetts information per Wilma. Skolan erbjuder utvecklingssamtal varje år med grupphandledaren, vårdnadshavarna och den studerande.

Vårdnadshavarna ombeds kontakta gymnasiet och be om information angående minderårigs studier. Till den del det gäller en myndig studerande kan upplysningar ges efter det att den studerande gett sitt samtycke till att informationen delges.

7. Genomförande och uppföljning av studerandevårdsplanen

Utbildningsanordnaren ansvarar i samarbete med undervisningsväsendet och social- och hälsovårdsväsendet i den kommunärläroanstalten är belägen för att egenkontroll av studerandevården genomförs (lagen om elev- och studerandevård 1287/2013, 26§).

Rektor är ansvarig för genomförandet och uppföljningen av studerandevården vid gymnasiet. Varje läsår i slutet av vårterminen utvärderas skolans verksamhet konfidentiellt av de studerande. De studerande besvarar en enkät, med frågor om inlärning, studiemiljön och trivseln vid gymnasiet. Resultaten från undersökningen delges personalen, studerande och vårdnadshavarna. Informationen kan ges vid personalmöten, vårdnadshavarmöten samt per Wilma. Resultatet delges även bildningsdirektören som kan ta ärendet till bildningsnämnden.

Resultat från undersökningen behandlas i skolans studerandevårdsgrupp. I gruppen identifieras åtgärdsförslag för att utveckla studerandevården i skolan.

8. Övrigt

I enlighet med 13§ i lagen om elev- och studerandevård ska det i läroanstaltens studerandevårdsplan ingå en plan för hur de studerande ska skyddas mot våld, mobbning och trakasserier.

Vid gymnasiet finns en separat plan "Krisplan för Gymnasiet i Petalax". Planen är en bilaga till läroplanen och uppdateras inför varje läsårsstart. Planen innehåller skolans beredskap för verksamhet vid akuta kriser och hotfulla eller farliga situationer. Vid gymnasiet finns även en separat "Plan mot mobbning, våld och trakasserier". Planen är en bilaga i skolans läroplan och uppdateras inför varje läsårsstart.